

ที่ ศธ ๐๗๐๓๔/ว ๔๐๖

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชลบุรี
๙๗/๑๒ หมู่ ๑ ถนนพระยาสั้นชา
ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ๒๐๐๐๐

๗๖ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง มาตรการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลายในโรงเรียน

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย มาตรการเฝ้าระวังควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลายในโรงเรียน

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยกองส่งเสริมและพัฒนาการบริหารการศึกษาในภูมิภาค แจ้งว่ากระทรวงสาธารณสุขขอความร่วมมือกระทรวงศึกษาธิการ ประชาสัมพันธ์มาตรการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลายในโรงเรียน ให้สถานศึกษาในสังกัดรับทราบ เนื่องจากพบว่ามีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสูงขึ้น และมีแนวโน้มเกิดการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง หากไม่ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว อาจพบผู้ป่วยจำนวนมากขึ้น

ในการนี้สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชลบุรี จึงขอแจ้งให้สถานศึกษา ทุกแห่ง ทราบและดำเนินการตามมาตรการการเฝ้าระวังควบคุมโรคติดต่อนำโดยยุงลายในโรงเรียน รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิบูลผล พรัชญ์มูล)

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชลบุรี

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดชลบุรี

กลุ่มส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

โทรศัพท์ ๐-๓๔๒๔-๗๑๔๔

โทรสาร ๐-๓๔๒๗-๓๗๔๔

E-mail address : cbi_nfedc@nfe.go.th

มาตรการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกในโรงเรียน

กองโรคติดต่อนำโดยแมลง กรมควบคุมโรค
ปรับปรุง ณ วันที่ 19 มกราคม 2567

โรคไข้เลือดออก เป็นโรคประจำถิ่นของประเทศไทย มีบุคลากรเป็นพาหะของเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue virus: DENV) พบรากวนโรคติดต่อทั้งปีโดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงฤดูฝนและมีการระบาดหนักในทุก 2-5 ปี ซึ่งกรมควบคุมโรคได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก 7 สถานที่ หรือ 7 ร. ได้แก่ โรงเรือน(บ้าน) โรงเรียน โรงพยาบาล โรงแรม/รีสอร์ท โรงงาน/อุตสาหกรรม โรงพยาบาล(วัด/มัสยิด/ศาสนสถาน) และสถานที่ราชการ ซึ่งสถานที่ดังกล่าวมีการรวมตัวกันของประชาชน ถือเป็นสถานที่เสี่ยงที่จะมีการระบาดของโรคไข้เลือดออก

โรงเรียน เป็นสถานที่ที่มีนักเรียนชุมนุมกันเป็นจำนวนมาก หากไม่มีการดำเนินการจัดการ สิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมบุญญากรที่เหมาะสม และต่อเนื่อง อาจทำให้เกิดการระบาดของโรคไข้เลือดออกได้ ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนทุกกลุ่ม ทั้งนักเรียน ครู และ เจ้าหน้าที่ของสถานศึกษาในการดำเนินการตามมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคไข้เลือดออก ในโรงเรียน เพื่อป้องกันการเกิดโรคไข้เลือดออกในโรงเรียน โดยสามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1. มาตรการเฝ้าระวังโรค

ดำเนินการเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออกในกลุ่มคนในโรงเรียน ได้แก่ นักเรียน ครู และเจ้าหน้าที่ของ สถานศึกษา โดยดำเนินการ ดังนี้

1) เฝ้าระวังโรคไข้เลือดออก ในผู้ป่วยที่มีอาการไข้เฉียบพลัน และสูงอย่างกันกว่า 2 วัน อ่อนเพลีย คลื่นไส้ อาเจียน ปวดหัว อาจมีอาการผื่นหรือหน้าแดง ส่วนใหญ่ไม่มีอาการไอและไม่มีน้ำมูก²

2) แจ้งเตือนผู้ป่วยบด็อกหน้าที่ประจำห้องพยาบาล งดการจ่ายยาแก้ปวดในกลุ่มยาต้าน อักเสบชนิดไม่ใช้สเตียรอยด์ (NSAIDs) เช่น แอสไพริน (Aspirin) ไอบุฟโร芬 (Ibuprofen) ไดโคลฟีนัก (Diclofenac) ให้ผู้ป่วยที่มีอาการสงสัยไข้เลือดออกรับประทาน เมื่อจากหากป่วยด้วยโรค ไข้เลือดออก จะทำให้มีอาการรุนแรง และเลือดออกมากขึ้นจากหลอดข้างเดียวของร่างกายได้รับยาดังกล่าว³ แนะนำให้ไปพบแพทย์เพื่อวินิจฉัย และรักษา

3) หากมีนักเรียนล้าป่วยนานเกินกว่า 2 วัน ให้ดูตามสุขภาพอาการป่วยของนักเรียน จากผู้ปกครอง เพื่อพิจารณาว่ามีอาการเข้าข่ายโรคไข้เลือดออก หรือมีผู้ป่วยไข้เลือดออกในละแวกบ้าน หรือไม่ พร้อมทั้งแนะนำให้ไปพบแพทย์เพื่อวินิจฉัย และรักษา

2. มาตรการป้องกันโรค

ดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลายในช่วงก่อนเปิดภาคการศึกษา และระหว่างภาคการศึกษา โดยให้ดำเนินการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายทั้งภายใน และบริเวณโดยรอบโรงเรียนอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ตลอดทั้งปี โดยสนับสนุนให้นักเรียนและเจ้าหน้าที่ในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการดังนี้

1) สำรวจและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เช่น แก้วน้ำพลาสติก กล่องใส่อาหาร เศษภาชนะเหลือใช้ ให้เก็บทิ้งไม่ให้เป็นแหล่งน้ำขัง จานรองกระถางต้นไม้ แจกัน ภาชนะพืช อ่างบัว ยางรถยนต์ไม่ใช้แล้ว พิจารณา ใส่ทรายกำจัดลูกน้ำ

2) สำรวจภาชนะเก็บน้ำใช้ในโรงเรียน เช่น ถังน้ำ ไอล์ฟ้า โดยรอบโรงเรียน โดยเฉพาะในห้องน้ำ ให้ดำเนินการปิดฝาภาชนะ หรือ ล้างทำความสะอาด และขัดขอบภาชนะอย่างสม่ำเสมอทุก 7 วัน พร้อมทั้งใส่ทรายกำจัดลูกน้ำ สำหรับ อ่างต้นไม้ น้ำ อ่างบัว ให้สีปลากินลูกน้ำ เช่น ปลาทางนกยูง ปลากระดี่

3) ปรับเปลี่ยนการใช้แจกันใส่น้ำปลูกต้นไม้ พุดค่าง หรือแจกันดอกไม้ โดยอาจพิจารณาเปลี่ยนเป็นการปลูกต้นไม้ในกระถางดิน หรือใช้ดอกไม้ประดิษฐ์ แต่หากมีความจำเป็นต้องใช้แจกันดอกไม้ ให้หมั่นเปลี่ยนน้ำ และขัดขอบภาชนะอย่างสม่ำเสมอทุก 7 วัน

4) ควร ดูปลูกพืชภายใน เช่น สับปะรดสี หรือใส่ทรายกำจัดลูกน้ำยุงบริเวณภายใน เนื่องจาก การนำไปสามารถเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงได้ แม้มีน้ำขังเพียงน้อยนิด

5) แนะนำให้ใช้ผลิตภัณฑ์ไล่ยุง เช่น สเปรย์กระป๋องฉีดพ่นยุงด้วยตัวเอง ยาจุดกันยุง ยาทา กันยุง เป็นต้น ในเวลากลางวัน เพื่อป้องกันไม่ให้ยุงลายกัด ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดโรคไข้เลือดออกได้

3. มาตรการควบคุมโรค

เพื่อเป็นการควบคุมโรคไข้เลือดออกที่อาจเกิดในโรงเรียน จึงขอความร่วมมือให้ดำเนินการ ติดตามเฝ้าระวังผู้มีอาการป่วยสงสัย ไข้เลือดออกในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และหากพบผู้ป่วยให้ดำเนินการดังนี้

1) แจ้งสถานบริการสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อดำเนินการสกัดสวนโรค และควบคุมโรคได้อย่างทันท่วงที และมีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงต่อการเกิดผู้ป่วยรายเดียวไป

2) กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายทั้งภายในและบริเวณโดยรอบอาคารเรียน โดยมีเป้าหมาย ไม่ให้มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในโรงเรียน และดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์

4. มาตรการสื่อสารความเสี่ยง

ให้ความรู้การป้องกันตนเองจากการถูกบุยเบี้ยด และอาการสำคัญของโรคไข้เลือดออกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทุกคนสามารถเฝ้าระวังอาการ และดูแลตนเองในเมืองต้นได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เช่น จัดทำนอร์คประชาสัมพันธ์ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย กิจกรรมหน้าเสาธง การสอนแทรกเนื้อหาในบทเรียน กิจกรรมรณรงค์กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในโรงเรียน จัดงานรณรงค์วันไข้เลือดออกในวันที่ 15 มิถุนายน ของทุกปี

*****

“ไข้เลือดออกใกล้ตัว และน่ากลัวกว่าที่คิด”

ติดตามข่าวสาร และดาวน์โหลดสื่อประชาสัมพันธ์ด้านบนเกี่ยวกับโรคติดต่อน้าโดยแมลงได้ที่

เว็บไซต์ สื่อประชาสัมพันธ์

Facebook รู้กันโรคแมลง

dashboard โรคติดต่อน้าโดยแมลง

เอกสารอ้างอิง

¹ กองโรคติดต่อน้าโดยแมลง กรมควบคุมโรค, แนวทางการเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออกในสถานศึกษา 2558. [อินเตอร์เน็ต]. ; 2558. เข้าถึงได้จาก: <https://ddc.moph.go.th/dvb/pagecontent.php?page=17&dept=dvb>

² กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค. แนวทางการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ สำหรับครูผู้ดูแลเด็ก. [อินเตอร์เน็ต]. ; 2566. เข้าถึงได้จาก: <http://klb.ddc.moph.go.th/dataentry/handbook/form/188>

³ กองโรคติดต่อน้าโดยแมลง กรมควบคุมโรค. แนวทางการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อน้าโดยยุงลาย สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พ.ศ. 2564: 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิกแอนด์ไซน์; 2564.